

Hallituksen esitys Eduskunnalle Kansainvälisen työkonferenssin hyväksymän merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoitoa koskevan yleissopimuksen nro 164 hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esitys sisältää ehdotuksen Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleiskokouksessa, Kansainvälisessä työkonferenssissa vuonna 1987 hyväksytyn yleissopimuksen nro 164 hyväksymisestä.

Yleissopimus nro 164 koskee merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoitoa. Yleissopimuksessa on säännöksiä menettelystä merenkulkijan sairastuessa tai loukkaantuessa, määräyksiä laiva-apteekin sisällöstä, laivojen lääkintäoppaasta, varusteista silloin, kun lastina on vaaralliseksi luokiteltua ainetta, radion ja satelliitin käytöstä sairastumistapauksissa, miehistön ensiapukoulutuksesta, laivojen sairaanhoitotilois-

ta ja lomakkeista, joita käytetään sairastumistapauksissa. Yleissopimus ei käsittele kattavasti merimiesten sairaanhoitoon liittyviä kysymyksiä. Laajemmin sairaanhoitoa kosketellaan merenkulkijoiden sosiaaliturvaa koskevassa yleissopimuksessa nro 165.

Suomen lainsäädäntö vastaa yleissopimuksen määräyksiä. Siten yleissopimuksen hyväksymiselle ei ole lainsäädännöllisiä esteitä. Myös käytäntö yleissopimuksen piiriin kuuluvissa asioissa vastaa olennaisilta osin yleissopimuksen määräyksiä.

YLEISPERUSTELUT

1. Asian valmistelu

Yleissopimus (nro 164), joka koskee merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoitoa, hyväksyttiin yksimielisesti 74. työkonferenssissa lokaussa 1987.

Hallitus saattoi yleissopimuksen ILO:n perussäännön 19 artiklan edellyttämällä tavoin Eduskunnan käsiteltäväksi vuonna 1989 (HE 28/1989 vp). Hallitus esitti jo tuolloin Eduskunnalle, että se hyväksyisi yleissopimuksen nro 164. Eduskunta ei kuitenkaan ehtinyt käsitellä asiaa koskevaa hallituksen esitystä loppuun kyseisen vaalikauden aikana.

Hallituksen esitystä 28/1989 vp. laadittaessa asiasta pyydettiin lausunnot sosiaali- ja terveysministeriöltä, työsuojeluhallitukselta, Turun aluetyöterveyslaitokselta, Suomen Varustamoyhdistykseltä, Ålands Redarföreningiltä, Suomen Merimies-Unionilta, Suomen Laivan-

päällystöliitolta, Suomen Konepäällystöliitolta, Merimiespalvelutoimistolta ja merimiesasiain neuvottelukunnan ILO-jaostolta.

Lausunnonantajat katsoivat tuolloin, ettei yleissopimuksen hyväksymiselle ole estettä. Tämän jälkeen lainsäädännössämme ei ole tapahtunut yleissopimuksen hyväksymiseen vaikuttavia muutoksia.

ILO-neuvottelukunta ja merimiesasiainneuvottelukunta ovat puoltaneet yleissopimuksen hyväksymistä.

2. Nykytilanne ja yleissopimuksen merkitys

Yleissopimus (nro 164), joka koskee merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoitoa, hyväksyttiin yksimielisesti 74. työkonferenssissa lokaussa 1987. Se tuli kansainvälisesti voimaan

11.1.1991. Yleissopimuksen oli 1.1.1993 ratifioinut yhteensä kuusi valtiota: Ruotsi, Espanja, Unkari, Slovakian tasavalta, Tšekin tasavalta ja Meksiko.

Yleissopimuksessa käsitellyistä asioista on Suomessa säännöksiä lähinnä seuraavissa säädöksissä: työterveyshuoltolaki (743/78) ja laki (131/73) ja asetus (954/73) työsuojelun valvonnasta, asetus merimiehen lääkärintarkastuksista (476/80), asetus laivaväen asuintiloista aluksella (518/76), asetus vaarallisten aineiden kuljettamisesta aluksessa (357/80), asetus aluksen miehityksestä ja laivahenkilökunnan pätevydestä (250/84), asetus kemikaali- ja kaasusäiliöaluksista (244/82), valtioneuvoston päätös työympäristöstä aluksessa (417/81), merenkulkuhallituksen päätös laiva-apteekista (23.9.1985), merenkulkuhallituksen päätös radiomedicalista (15.11.1977).

Pääsääntöisesti työnantajan on huolehdittava työturvallisuudesta. Työterveyshuoltolain mukaan merenkulkijat saavat samat työterveyshuoltopalvelut kuin muutkin työntekijät. Työterveyshuolto tähtää siihen, että työ ei aiheuta työntekijän terveydelle vaaraa tai haittaa.

Nyt kyseessä oleva yleissopimus ei käsittele kattavasti merimiesten sairaanhoitoon liittyviä kysymyksiä. Laajemmin sairaanhoitoa koskettelaan merenkulkijoiden sosiaaliturvaa koske-

vassa yleissopimuksessa nro 165. Yleissopimuksessa nro 164 käsitellään lähinnä lääkintähuollon antamiseen liittyviä teknisiä yksityiskohtia kuten laivalla olevia lääkintäoppaita, radioasemien kautta annettavia lääkintäpalveluja, laivahenkilökunnan koulutusta sairaanhoidossa ja laiva-apteekin sisältöä. Näissä asioissa käytäntö Suomessa vastaa pääosin sopimuksen määräyksiä, mutta eräissä vähäisemmissä asioissa voidaan katsoa olevan aihetta tarkentamiseen.

Euroopan yhteisön neuvosto on antanut 31.3.1992 direktiivin terveydelle ja turvallisuudelle asetettavista vähimmäisvaatimuksista aluksilla tapahtuvan sairaanhoidon parantamiseksi (92/29/ETY). Tämä direktiivi sääntelee osittain samoja asioita kuin yleissopimus nro 164. Mainittu direktiivi, joka on liitetty ETAn sekakomitean päätöksellä ETA-sopimuksen osaksi, sisältää ainoastaan vähimmäistasoa koskevia määräyksiä. Myös ILO:n yleissopimukset ovat luonteeltaan vähimmäistason määrääviä asiakirjoja. Direktiivin ja yleissopimuksen päällekkäiset määräykset ovat samansuuntaisia, osittain jopa samansisältöisiä. Ne eivät sisällä keskenään ristiriitaisia määräyksiä. Siten direktiivi ei ole esteenä ILO:n yleissopimuksen hyväksymiselle, vaan asiakirjat täydentävät luontevasti toisiaan.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Yleissopimuksen sisältö

Yleissopimus edellyttää, että merenkulkijoille tulee turvata heidän ammattinsa ja työolosuhteensa huomioon ottaen terveyden- ja sairaanhoito. Terveyden- ja sairaanhoidon tason tulee olla sama kuin maissa toimivilla työntekijöillä. Merenkulkijoilla tulee olla oikeus päästä satamassa viivytyksettä lääkäriin. Terveyspalvelujen tulee olla maksuttomia kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Lisäksi tulee kiinnittää erityistä huomiota ennalta ehkäiseviin toimiin kuten terveystietokasvatukseen ja merenkulkijoiden omaan osallistumiseen terveydentilansa vaalimisessa (artikla 4).

Jokaisella aluksella tulee olla asianmukainen laiva-apteekki sekä tarvittava lääkintäopas sen

käyttämiseksi. Laiva-apteekin sisältö tulee tarkastaa vähintään 12 kuukauden väliajoin. Lääkeaineet on varustettava tavaramerkin lisäksi myös tuotteiden yleisillä nimillä. Niissä tulee olla maininta vanhenemispäivämäärästä (artikla 5). Aluksilla, jotka kuljettavat vaarallisia lasteja, tulee olla 5 artiklan 6 kohdassa tarkemmin määritelty ensiapuopas tapaturmien varalta ja tarpeellinen määrä vasta-aineita sekä suojavälineitä.

Viranomaisten tulee huolehtia siitä, että radion tai satelliitin avulla on tavoitettavissa lääketieteellisiä asiantuntijoita, jotka osaavat ottaa huomioon laivatyön erikoispiirteet. Näiden lääkintäpalvelujen tulee olla maksuttomia kaikille. Aluksilla tulee olla luettelo siitä, mistä neuvontaa on saatavissa (artikla 7).

Laivaväen lääketieteellinen koulutus jaetaan eri tasoihin. Kaikille merenkulkijoille tulee antaa ammattikoulutuksen yhteydessä lähinnä ensiapuluontoinen koulutus. Tätä laajempi lääketieteellinen koulutus tulee antaa henkilöille, jotka huolehtivat sairaanhoidon antamisesta lähiliikenteessä, ja laajin koulutus henkilöille, jotka vastaavat sairaanhoidosta laivoilla valtameriliikenteessä. Laivalääkinnästä vastaavien henkilöiden tulee saada sekä käytännöllistä että teoreettista koulutusta tehtävänsä. Sopivaksi uusintakoulutuksen väliajaksi katsotaan viisi vuotta (artikla 9).

Laivoissa, joissa on vähintään 100 merenkulkijaa ja jotka ovat vähintään kolme päivää merellä, tulee henkilöstöön kuulua lääkäri (artikla 8). Bruttovetoisuudeltaan vähintään 500 tonnin laivoissa, joissa työskentelee vähintään 15 merenkulkijaa, tulee olla asianmukainen sairashytti, mikäli alus on yli kolmen päivän pituisella matkalla rannikkoliikenteen ulkopuolella (artikla 11).

Viranomaisten tulee kehittää merenkulkijoiden sairaskertomuksia varten lomake, jonka avulla sairaanhoitotapaukset aluksilla voidaan kirjata ja tilastoida. Tiedot tulee säilyttää luotamuksellisina (artikla 12).

Sopimuksen lopussa on suositusluontoinen ehdotus kansainvälisen yhteistyön tehostamiseksi merilääketieteen alalla (artikla 13).

2. Yleissopimuksen suhde Suomen lainsäädäntöön ja kansalliseen käytäntöön

Yleissopimuksen 4 artiklassa on merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoidosta yleisiä periaatteita, joiden kanssa Suomen lainsäädännön voidaan todeta olevan sopusoinnussa.

Yleissopimuksen 5 artiklan mukaan laivassa tulee olla laiva-apteekki, jonka sisällön tulee aluksen koosta ja muista ominaisuuksista riippuen olla alan kansainvälisten suositusten ja viranomaisten määräysten mukainen laadultaan ja määrältään. Merenkulkuhallitus on päätöksellään 23.9.1985 säädellyt apteekin sisältöä. Merenkulkuhallituksen tarkoituksena on saattaa päätös vastaamaan uusinta kehitystä.

Yleissopimuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaan laiva-apteekki on pakollinen jokaisessa yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvassa laivassa. Merenkulkuhallituksen päätöksen

mukaan jokaisessa yli 10 metrin pituisessa kauppa-aluksessa tulee olla laiva-apteekki. Kun yleissopimus koskee kaikkia merellä liikennöiviä kauppa-aluksia, kattaa merenkulkuhallituksen päätös kaikki yleissopimuksen tarkoittamat alukset.

Artiklan 6 kohdassa edellytetään, että laivala olevilla tulee olla tieto lastina mahdollisesti olevasta vaarallisesta aineesta ja sen edellyttämistä suojaamista, ellei ainetta ole mainittu Maailman terveysjärjestön ”Vaarallisten tavaroiden käsittelyn yhteydessä tapahtuvia tapaturmia koskevassa ensiapuoppaassa”. Suomessa on annettu asiaa koskevia säännöksiä ja määräyksiä asetuksella vaarallisten aineiden kuljettamisesta aluksessa (357/80), valtioneuvoston päätöksellä työympäristöstä aluksessa (417/81) ja asetuksella kemikaali- ja kaasusäiliöaluksista (244/82). Säännökset ja määräykset täyttävät yleissopimuksen artiklan 6 vaatimukset.

Yleissopimuksen 6 artiklassa käsitellään myös laivan lääkintäopasta. Kaikilla aluksilla tulee olla tällainen viranomaisen hyväksymä opas, jossa annetaan ohjeita maallikoille laiva-apteekin käytöstä ja sairastuneiden tai loukkaantuneiden hoidosta. Edellä selostetun merenkulkuhallituksen päätöksen 8 §:n mukaan laivassa tulee olla sopiva lääkärikirja tai ohjevihkonen. Aluksilla nykyisin käytössä oleva ohjekirja on vuodelta 1979. Sen ilmestymisen jälkeen terveyden- ja sairaanhoitoa aluksilla koskevat lait ja asetukset ovat muuttuneet huomattavasti. Myös hoitotavoissa ja lääkeaineissa on tapahtunut muutoksia vuoden 1979 jälkeen. Oppaan tulisi myös sisältää asiaa koskevat kansainväliset sopimukset ja suositukset. Yleissopimuksen ratifioinnin yhteydessä opaskirjanen on tarkoitus uudistaa. Tämä ei kuitenkaan edellytä säädösmuutoksia eikä ole esteenä yleissopimuksen ratifioinnille.

Yleissopimuksen 7 artikla käsittelee radion tai satelliitin välityksellä annettavia lääkintäpalveluja. Merenkulkuhallitus on antanut ohjeet tämän niin kutsutun radiomedicalin käytöstä. Sen mukaan neuvontaa antavat yleensä keskussairaalat, joihin puhelut tulevat pääsääntöisesti rannikkoradioiden välityksellä. Keskussairaaloissa ei ole merimieslääkäreitä, jotka olisivat saaneet 7 artiklan 5 kohdan edellyttämällä tavalla opetusta merenkulkijoiden työskentelyolosuhteista ja sairaanhoidon mahdollisuuksista aluksella. Tarkoitus on jatkuvasti

lisätä päivystävien lääkäreiden tietoja näistä asioista.

Artiklassa 7 edellytetään myös, että kaikilla laivoilla, joilla on radiolaitteet tai satelliittiyhteyssjärjestelmä, tulee olla luettelot niistä radioasemista tai rannikkoasemista, joiden kautta lääkintäpalveluja voidaan saada radion tai vastaavasti satelliitin välityksellä. Suomalaisissa aluksissa ei ole tällaisia ajan tasalla olevia luetteloita. Myös radiomedicalin käytön ja merkinantokoodien soveltamisen opetus kaippa tehostamista, jotta 7 artiklan 4 kohdan edellytys täyttyisi.

Yleissopimuksen 8 artiklan mukaan laivoissa, joissa on vähintään 100 merenkulkijaa ja jotka suorittavat yli kolme päivää kestäviä matkoja toisiin maihin, tulee olla lääkäri. Tällaisia suomalaisia aluksia ei tällä hetkellä ole. Aluksen miehityksestä ja laivahenkilökunnan pätevyydestä annetun asetuksen (250/84) 21 §:n mukaan kaukoliikenteen matkustaja-aluksessa tulee olla sekä lääkäri että sairaanhoitaja. Tältä osin estettä sopimuksen ratifiointille ei ole.

Yleissopimuksen 9 artiklassa annetaan yksityiskohtaisia ohjeita niiden miehistön jäsenten koulutuksesta, jotka huolehtivat sairaanhoidosta ja lääkkeitä, mutta jotka eivät ole lääkäreitä. Suomalaisten alusten lääkintähuollosta vastaa päällikkö tai hänen valtuuttamanaan muu henkilö, joka on useimmiten ensimmäinen perämies. Ammattikoulutuksensa yhteydessä miehistöön kuuluvat, perämiehet ja päälliköt saavat lääkinnällistä koulutusta, joka sisällöllisesti hieman vaihtelee eri opiskelupaikkakunnilla.

Ammattiin valmistumisen jälkeen merenkulkijoiden lääkinnällisestä jatkokoulutuksesta Suomessa vastaa Turun aluetyöterveyslaitos. Koulutus on vapaaehtoista ja osallistujille maksullista. Kansaneläkelaitos lukee koulutus-tilaisuudet työterveyshuollon koulutukseen kuuluviksi ja korvaa yleisen työterveyshuoltokustannusten korvauserusteiden mukaisen osuuden kurssikuluista. Sisällöllisesti Turun aluetyöterveyslaitoksen kurssit täyttävät hyvin kansainväliset suositukset.

Turun aluetyöterveyslaitoksen antaman koulutuksen kaltainen koulutus tulee yleissopimuksen ratifiointiin yhteydessä saada osaksi merenkulkijoiden pakollista jatkokoulutusta, sillä yleissopimus edellyttää viiden vuoden välein suoritettavia kertauskursseja. Vastaava velvoite sisältyy myös EY:n direktiivin (92/29/ETY) 5 artiklaan. Perus- ja ensiapukoulutus suomalais-

ten merenkulkijoiden kohdalla on nykyisellään riittävä.

Yleissopimuksen 10 artiklan mukaan kaikkien laivojen tulee mahdollisuuksien mukaan antaa lääkintäapua sitä tarvitseville. Tällaisesta velvollisuudesta ei ole nimenomaista määräystä Suomessa. Rikoslain 21 luvun 13 §:ssä on kriminalisoitu avun antamatta jättäminen, jos joku on todellisessa hengenvaarassa. Asiaa sivuavat meripelastuspalvelusta annetun lain (628/82) määräykset, joiden mukaan jokaisen on merivartioston komentajan määräyksestä annettava erilaista apua, ja hätäilmoituksia on jokaisen välitettävä ilman määräyksiäkin.

Yleissopimuksen 11 artiklassa määritellään, millaisessa laivassa tulee olla sairashytti. Lähes samoin edellytyksin sairashytti on säädetty pakolliseksi myös laivaväen asuintiloista aluksella annetun asetuksen (518/76) 23 §:ssä. Samassa artiklassa on lisäksi tarkempia ohjeita sairashytin suunnittelusta, jolta osin voidaan todeta suomalaisten normien vastaavan yleissopimusta.

Yleissopimuksen 12 artiklassa edellytetään, että viranomaiset hyväksyvät merenkulkijoiden sairaskertomusta varten erityisen lomakemallin. Lomakkeen tarkoituksena on erityisesti helpottaa tietojen välitystä laivan ja rannikon välillä sairastumis- ja loukkaantumistapauksissa. Suomessa on sosiaali- ja terveystieteiden laatimat lomakkeet merimieslääkärintarkastuksia varten, joille kootaan tietoja merimiesten terveydentilasta alku- ja uusintalääkärintarkastuksissa.

Yhteenvedon voidaan todeta, että yleissopimuksen nro 164 ratifiointiselle ei ole estettä eikä säädösmuutoksia tarvita. Tarvittavat käytännön muutokset liittyvät laivan lääkintäoppaaseen, radion ja satelliitin avulla neuvoja antavien lääkärin tietoihin laivaolosuhteista, radiomedicalin käytön ja merkinantokoodien soveltamisen opetukseen ja merenkulkijoiden lääkinnälliseen jatkokoulutukseen. Näiden osalta hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin.

3. Suhde Euroopan yhdentymiskehitykseen

Euroopan yhteisön neuvosto on antanut 31.3.1992 direktiivin terveydelle ja turvallisuudelle asetettavista vähimmäisvaatimuksista aluksilla tapahtuvan sairaanhoidon parantamiseksi (92/29/ETY). Tämä direktiivi sääntelee

osittain samoja asioita kuin yleissopimus nro 164. Direktiivi on liitetty ETAn sekakomitean päätöksellä ETA-sopimuksen osaksi niin kutsutun ETAn lisäpaketin yhteydessä sopimuksen 67 artiklan nojalla. Direktiivi on annettu Rooman sopimuksen 118 a artiklan nojalla ja jäsenvaltioiden tulee toteuttaa direktiivin edellyttämät toimenpiteet 31.12.1994 mennessä. Artiklan 118 a kohdassa 3 todetaan, että tämän artiklan nojalla annetut säännökset eivät estä jäsenvaltioita pysyttämästä tai toteuttamasta tiukempia työsuojelua koskevia toimenpiteitä, jos ne ovat sopusoinnussa Rooman sopimuksen kanssa. ETA-sopimuksen 67 artiklan 1 kohdassa todetaan, että sen nojalla hyväksyttävät säännökset sisältävät vähimmäisvaatimuksia, jotka eivät estä sopimuspuolia pysyttämästä tai toteuttamasta tiukempia työsuojelua koskevia toimenpiteitä, jos ne ovat sopusoinnussa ETA-sopimuksen kanssa. Myös ILO:n yleissopimukset ovat luonteeltaan vähimmäistasoa koskevia asiakirjoja. Tämä kaikkia ILO:n sopimuksia koskeva periaate on kirjattu muun muassa ILO:n perussäännön 19 artiklan 8 kohtaan.

Mainittu direktiivi sisältää säännöksiä muun muassa laiva-apteekin sisällöstä, lääkintätarvikkeista, sairashyiteistä, lääkäripalveluista, miehistön lääkinnällisestä koulutuksesta sekä radion välityksellä annettavasta lääkärin neuvonnasta. Direktiivin ja yleissopimuksen määräykset asioista, jotka sisältyvät molempiin asiakirjoihin, ovat samansuuntaisia, osittain jopa samansisältöisiä. ILO:n yleissopimuksen 3 artiklassa todetaan, että kunkin jäsenvaltion tulee velvoittaa kansallisilla laeilla tai määräyksillä laivanvarustajat pitämään laivat terveydellisesti ja hygienialtaan asianmukaisessa kunnossa. Myös EY:n direktiivissä vastaavat velvollisuudet on säädetty aluksen varustajalle. Varustaja on kuitenkin määritelty direktiivissä siten, että sillä tarkoitetaan aluksen rekisteröityä omistajaa, jollei alusta ole annettu vuokralle tai jollei sitä laivayhtiön hoitosopimuksen nojalla hoida joko kokonaan tai osittain luon-

nollinen tai oikeushenkilö. Viimeksi mainitussa tapauksessa varustajana pidetään tarvittaessa vuokraajaa tai luonnollista tai oikeushenkilöä, joka hoitaa alusta. Suomessa nämä velvollisuudet on säädetty työnantajalle, jota voidaan pitää EY:n direktiivin määritelmän mukaisena laivanvarustajana. Myös ILO:n yleissopimusta tulkittaessa varustaja tulee määritellä EY:n direktiivin mukaisesti laajasti. Koska mainittu direktiivi ei sisällä ILO:n yleissopimuksen kanssa ristiriitaisia määräyksiä, direktiivi ei ole esteenä ILO:n yleissopimuksen hyväksymiselle.

4. Yleissopimuksen voimaantulo ja irtisanominen

Yleissopimus tulee voimaan sen ratifioivan valtion osalta 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin ILO:n pääjohtaja on rekisteröinyt valtion ratifioinnin.

Sopimuksen ratifioinut jäsenvaltio voi irtisanoa ratifioimansa sopimuksen 10 vuoden kuluttua siitä päivästä, jolloin sopimus on kansainvälisesti tullut voimaan, ja tämän jälkeen 10-vuotiskausittain.

5. Yleissopimuksen eduskuntakäsittely

Yleissopimus nro 164 ei sisällä määräyksiä, jotka ovat ristiriidassa voimassaolevan lainsäädännön kanssa tai jotka edellyttävät lainsäädäntötoimia.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi Genevessä pidetyssä Kansainvälisessä työkonferenssissa 8 päivänä lokakuuta 1987 hyväksytyn Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen (nro 164), joka koskee merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoitoa.

Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Työministeri Ilkka Kanerva

(Suomennos)

Liite

YLEISSOPIMUS

(nro 164),

joka koskee merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoitoa

Kansainvälisen työjärjestön yleiskokous,

joka on aloittanut Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston koollekutsumana Genevessä 24. päivänä syyskuuta 1987 74. istuntokautensa, ja

joka panee merkille määräykset, jotka sisältyvät vuoden 1946 merenkulkijain lääkärintarkastusta koskevaan sopimukseen, vuoden 1949 laivaväen asuntoja aluksessa koskevaan sopimukseen (muutettu), vuoden 1970 laivaväen asuntoja aluksessa koskevaan yleissopimukseen (täydentävät määräykset), vuoden 1958 aluksen lääkekaapin sisältöä koskevaan suositukseen, vuoden 1958 merellä oleville aluksille radion välityksellä annettavaa lääkäri-neuvontaa koskevaan suositukseen ja vuoden 1970 merenkulkijain työtaturmien torjuntaa koskevaan yleissopimukseen ja suositukseen, ja

panee merkille vuoden 1978 merenkulkijoiden koulutukseen, todistusten antamiseen ja merivahdinpitoon liittyviä normeja koskevan kansainvälisen sopimuksen ehdot koskien koulutusta lääkintäavun antamisessa laivalla tavallisesti sattuvissa tapaturmissa ja sairaustapauksissa, ja

panee merkille, että merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoidossa tapahtuvien toimenpiteiden onnistumiseksi on tärkeää pitää yllä kiinteää yhteistyötä Kansainvälisen työjärjestön, Kansainvälisen merenkulkijajärjestön ja Maailman terveysjärjestön välillä kullekin kuulluilla aloilla, ja

panee merkille, että seuraavat normit on näin ollen laadittu yhteistyössä Kansainvälisen merenkulkijajärjestön ja Maailman terveysjärjestön kanssa, ja että näiden normien soveltamisessa on tarkoitus pyrkiä jatkuvaan yhteistyöhön näiden kanssa, ja

CONVENTION

(No 164)

concerning Health Protection and Medical Care for Seafarers

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Seventy-fourth Session on 24 September 1987, and

Noting the provisions of the Medical Examination (Seafarers) Convention, 1946, the Accommodation of Crews Convention (Revised), 1949, the Accommodation of Crews (Supplementary Provisions) Convention, 1970, the Ships' Medicine Chests Recommendation, 1958, the Medical Advice at Sea Recommendation, 1958, and the Prevention of Accidents (Seafarers) Convention and Recommendation, 1970, and

Noting the terms of the International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978, as regards training in medical aid in the case of accidents or illnesses that are likely to occur on board ship, and

Noting that for the success of action in the field of health protection and medical care for seafarers, it is important that close co-operation be maintained in their respective fields between the International Labour Organisation, the International Maritime Organization and the World Health Organization, and

Noting that the following standards have accordingly been framed with the co-operation of the International Maritime Organization and the World Health Organization, and that it is proposed to seek their continuing co-operation in the application of these standards, and

on päättänyt hyväksyä eräitä ehdotuksia koskien merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoitoa, joka on neljäntenä kohtana istuntopäivän esityslistalla, ja

on päättänyt, että nämä ehdotukset laaditaan kansainvälisen yleissopimuksen muotoon, hyväksyy tänä kahdeksantena päivänä loka-kuuta vuonna tuhatyhdeksänsataakahdeksänkymmentäseitsemän seuraavan yleissopimuksen, jonka nimenä on merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoitoa koskeva yleissopimus vuodelta 1987.

1 artikla

1. Tämä yleissopimus koskee kaikkia sekä julkisessa että yksityisessä omistuksessa olevia merellä liikennöiviä laivoja, jotka on rekisteröity jonkun sellaisen jäsenvaltion alueella, jonka osalta yleissopimus on voimassa, ja joilla normaalisti harjoitetaan kauppamerenkulkua.

2. Asianomaisen viranomaisen tulee neuvoteltuaan kalastuslupien omistajien ja kalastajien keskeisten järjestöjen kanssa, siinä määrin kuin sen katsotaan olevan mahdollista, soveltaa tämän yleissopimuksen määräyksiä ammatilliseen merikalastukseen.

3. Mikäli esiintyy epävarmuutta siitä, tuleeko tätä yleissopimusta sovellettaessa joitakin laivoja pitää kauppamerenkulkua tai ammattimaista merikalastusta harjoittavina vai ei, asianomaisen viranomaisen tulee ratkaista kysymys neuvoteltuaan kyseisten laivanvarustajien, merenkulkijoiden ja kalastajien järjestöjen kanssa.

4. Tässä yleissopimuksessa käsitteellä "merenkulkija" tarkoitetaan henkilöä, joka työskentelee jossakin tehtävässä sellaisella meriliikenteessä olevalla laivalla, jota tämä yleissopimus koskee.

2 artikla

Tämä yleissopimus tulee saattaa voimaan kansallisilla laeilla tai määräyksillä, työehtosopimuksilla, työpaikkasäännöillä, välimiesoikeuden päätöksillä tai tuomioistuinten päätöksillä tai muulla kansallisten olosuhteiden mukaisella tavalla.

3 artikla

Kunkin jäsenvaltion tulee velvoittaa kansallisilla laeilla tai määräyksillä laivanvarustajat pitämään laivat terveydellisesti ja hygienialtaan asianmukaisessa kunnossa.

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to health protection and medical care for seafarers, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention, adopts this eighth day of October of the year one thousand nine hundred and eighty-seven the following Convention which may be cited as the Health Protection and Medical Care (Seafarers) Convention, 1987:

Article 1

1. This Convention applies to every seagoing ship whether publicly or privately owned, which is registered in the territory of any Member for which the Convention is in force and which is ordinarily engaged in commercial maritime navigation.

2. To the extent it deems practicable, after consultation with the representative organisations of fishing-vessel owners and fishermen, the competent authority shall apply the provisions of this Convention to commercial maritime fishing.

3. In the event of doubt as to whether or not any ships are to be regarded as engaged in commercial maritime navigation or commercial maritime fishing for the purpose of this Convention, the question shall be determined by the competent authority after consultation with the organisations of shipowners, seafarers and fishermen concerned.

4. For the purpose of this Convention the term "seafarer" means any person who is employed in any capacity on board a seagoing ship to which this Convention applies.

Article 2

Effect shall be given to this Convention by national laws or regulations, collective agreements, works rules, arbitration awards or court decisions or other means appropriate to national conditions.

Article 3

Each Member shall by national laws or regulations make shipowners responsible for keeping ships in proper sanitary and hygienic conditions.

4 artikla

Kunkin jäsenvaltion tulee varmistaa, että laivalla ryhdytään sellaisiin merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoitoa koskeviin toimiin,

(a) joilla varmistetaan, että merenkulkijoihin sovelletaan merenkulkuammatin mukaista työsuojelua ja sairaanhoitoa koskevia yleismääräyksiä sekä erikoisesti laivalla työskentelyä koskevia erityismääräyksiä;

(b) joiden tarkoituksena on turvata merenkulkijoille sellainen terveyden- ja sairaanhoito, joka vastaa mahdollisimman hyvin yleensä maissa työskentelevien käytettävissä olevaa terveyden- ja sairaanhoitoa;

(c) jotka takaavat merenkulkijoille oikeuden päästä mahdollisuuksien mukaan viivytyksettä lääkärin vastaanotolle laivan saavuttua poikkeamissatamaan;

(d) joilla varmistetaan, että merenkulkijat saavat sairaan- ja terveydenhoidon sopimuksen mukaisen palvelun aikana maksutta kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti;

(e) jotka eivät rajoitu sairaiden ja loukkaantuneiden merenkulkijoiden hoitoon, vaan käsittävät myös luonteeltaan ennalta ehkäisevät toimenpiteet, ja joissa kiinnitetään erityistä huomiota terveyden edistämiseen ja terveystasvatusohjelmien kehittämiseen, niin että merenkulkijat voivat itse aktiivisesti vaikuttaa sairauksien esiintymiseen keskuudessaan.

5 artikla

1. Jokaisessa tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvassa laivassa tulee olla laivaapteekki.

2. Laiva-apteekin sisällöstä ja mukana kuljetettavista lääkintätarvikkeista määrää asianomainen viranomainen ottaen huomioon sellaiset tekijät kuten laivatyyppi, laivassa olevien henkilöiden lukumäärä ja matkojen luonne, päämäärä ja ajallinen kesto.

3. Laiva-apteekin sisältöä ja mukana kuljetettavia lääkintätarvikkeita koskevia kansallisia määräyksiä hyväksyessään ja tarkistaessaan asianomaisen viranomaisen tulee ottaa huomioon alan kansainväliset suositukset, kuten viimeisimmät painokset Maailman terveysjärjestön julkaisemista kirjasista *International Medical Guide for Ships* (Kansainvälinen laivalääkintäopas) ja *List of Essential Drugs* (Luettelo tärkeimmistä lääkkeistä) sekä lääketieteellisessä tietämyksessä ja hyväksytyissä hoitomenetelmissä tapahtuva edistys.

Article 4

Each Member shall ensure that measures providing for health protection and medical care for seafarers on board ship are adopted which —

(a) ensure the application to seafarers of any general provisions on occupational health protection and medical care relevant to the seafaring profession, as well as of special provisions peculiar to work on board;

(b) aim at providing seafarers with health protection and medical care as comparable as possible to that which is generally available to workers ashore;

(c) guarantee seafarers the right to visit a doctor without delay in ports of call where practicable;

(d) ensure that, in accordance with national law and practice, medical care and health protection while a seafarer is serving on articles are provided free of charge to seafarers;

(e) are not limited to treatment of sick or injured seafarers but include measures of a preventive character, and devote particular attention to the development of health promotion and health education programmes in order that seafarers themselves may play an active part in reducing the incidence of ill-health among their number.

Article 5

1. Every ship to which this Convention applies shall be required to carry a medicine chest.

2. The contents of the medicine chest and the medical equipment carried on board shall be prescribed by the competent authority taking into account such factors as the type of ship, the number of persons on board and the nature, destination and duration of voyages.

3. In adopting or reviewing the national provisions concerning the contents of the medicine chest and the medical equipment carried on board, the competent authority shall take into account international recommendations in this field, such as the most recent edition of the *International Medical Guide for Ships* and the *List of Essential Drugs* published by the World Health Organization, as well as advances in medical knowledge and approved methods of treatment.

4. Asianomaisen viranomaisen tehtävään määräämien vastuuhenkilöiden tulee säilyttää laiva-apteekki ja sen sisältö sekä lääkintätarvikkeet asianmukaisesti ja tarkastaa ne säännöllisesti vähintään 12 kuukauden väliajoin, ja heidän tulee varmistaa, että kaikkien lääkkeiden vanhenemispäivämäärät ja säilytysolosuhteet tarkastetaan.

5. Asianomaisen viranomaisen tulee varmistaa, että laiva-apteen sisältö on lueteltu ja että etiketteihin on tavaramerkkien lisäksi merkitty tuotteiden yleiset nimet, vanhenemispäivämäärät ja säilytysolosuhteet ja että se on kansallisessa käytössä olevan lääkintäoppaan mukainen.

6. Asianomaisen viranomaisen tulee varmistaa, että silloin kun lastia, joka on luokiteltu vaaralliseksi, ei ole mainittu Kansainvälisen merenkulkujärjestön julkaisun *Medical First Aid Guide for Use in Accidents involving Dangerous Goods* (Vaarallisten tavaroiden käsittelyn yhteydessä tapahtuvia tapaturmia koskeva ensiapuopas) viimeisessä painoksessa, aineiden luonnetta, niihin liittyviä vaaroja, tarvittavia henkilökohtaisia suojaimia, asiaankuuluvia lääkintämenetelmiä ja erityisiä vastaaineita koskevat tiedot ovat laivan päällikön, merenkulkijoiden ja muiden asianosaisten käytettävissä. Laivalla tulee olla tällaisia vastaaineita ja henkilökohtaisia suojaimia aina kun sillä kuljetetaan vaarallisia tavaroita.

7. Silloin kun on kyse kiireellisestä tapauksesta ja kun pätevän lääkintähenkilökunnan merenkulkijalle määräämää lääkettä ei ole laiva-apteekissa, laivanvarustajan tulee ryhtyä kaikkiin tarvittaviin toimiin sellaisen hankkimiseksi mahdollisimman pian.

6 artikla

1. Jokainen tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluva laiva on veloitettava pitämään mukana asianomaisen viranomaisen hyväksymä laivan lääkintäopas.

2. Lääkintäoppaassa tulee selvittää, kuinka laiva-apteen sisältöä tulee käyttää, ja sen tulee olla suunniteltu niin, että muut henkilöt kuin lääkäri pystyvät huolehtimaan sairaista tai loukkaantuneista laivalla sekä silloin, kun he saavat lääkärin apua radion tai satelliitin välityksellä että silloin, kun tällaista apua ei ole saatavilla.

3. Kansalliseen käyttöön tulevaa lääkintäopasta hyväksyessään ja tarkastaessaan asianomaisen viranomaisen tulee ottaa huomioon

4. The medicine chest and its contents as well as the medical equipment carried on board shall be properly maintained and inspected at regular intervals, not exceeding 12 months, by responsible persons designated by the competent authority, who shall ensure that the expiry dates and conditions of storage of all medicines are checked.

5. The competent authority shall ensure that the contents of the medicine chest are listed and labelled with generic names in addition to any brand names used, expiry dates and conditions of storage, and that they conform to the medical guide used nationally.

6. The competent authority shall ensure that where a cargo which is classified dangerous has not been included in the most recent edition of the *Medical First Aid Guide for Use in Accidents involving Dangerous Goods* published by the International Maritime Organization, the necessary information on the nature of the substances, the risks involved, the necessary personal protective devices, the relevant medical procedures and specific antidotes is made available to the master, seafarers and other interested persons. Such specific antidotes and personal protective devices shall be on board whenever dangerous goods are carried.

7. In cases of urgent necessity and when a medicine prescribed by qualified medical personnel for a seafarer is not available in the medicine chest, the shipowner shall take all necessary steps to obtain it as soon as possible.

Article 6

1. Every ship to which this Convention applies shall be required to carry a ship's medical guide adopted by the competent authority.

2. The medical guide shall explain how the contents of the medicine chest are to be used and shall be designed to enable persons other than a doctor to care for the sick or injured on board both with and without medical advice by radio or satellite communication.

3. In adopting or reviewing the ship's medical guide used nationally, the competent authority shall take into account international

alan kansainväliset suositukset, mukaan lukien viimeisimmät painokset julkaisuista *International Medical Guide for Ships* ja *Medical First Aid Guide for Use in Accidents involving Dangerous Goods*.

7 artikla

1. Asianomaisen viranomaisen tulee varmistaa etukäteisjärjestelyin, että radion tai satelliitin välityksellä merellä oleville laivoille annettavia lääkintäpalveluja, erikoislääkärin palvelut mukaan lukien, on saatavissa kaikkina vuorokauden aikoina.

2. Tällaisten lääkintäpalvelujen, mukaan lukien lääkärin viestien välitys radion tai satelliitin välityksellä laivan ja maassa olevien neuvonantavien henkilöiden välillä, tulee olla maksutonta kaikille laivoille rekisteröintipaikasta riippumatta.

3. Sen varmistamiseksi, että radion tai satelliitin välityksellä tarjoutuvia mahdollisuuksia saada lääkintäpalveluja käytetään hyväksi mahdollisimman laajasti,

(a) kaikkien sellaisten tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien laivojen, joilla on radiolaitteet, tulee pitää mukanaan listaa kaikista niistä radioasemista, joiden kautta lääkintäpalveluja voidaan saada;

(b) kaikkien sellaisten tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien laivojen, joilla on satelliittiyhteysjärjestelmä, tulee pitää mukanaan listaa kaikista niistä rannikkoasemista, joiden kautta lääkintäpalveluja voidaan saada;

(c) listat tulee pitää ajan tasalla, ja niiden tulee olla laivalla viestinnästä vastuussa olevan henkilön huostassa.

4. Laivalla radion tai satelliitin välityksellä lääkintäpalveluja pyytävät merenkulkijat tulee opettaa käyttämään laivan lääkintäopasta ja Kansainvälisen merenkulkujärjestön julkaisun *International Code of Signals* (Kansainväliset merkinantokoodit) tuoreinta painosta niin, että he ymmärtävät, millaisia tietoja auttava lääkäri tarvitsee, ja että he ymmärtävät myös saamansa hoito-ohjeet.

5. Asianomaisen viranomaisen tulee varmistaa, että tämän artiklan mukaisia lääkintäpalveluja antavat lääkärit saavat asianmukaisen koulutuksen ja tuntevat laivalla vallitsevat olosuhteet.

8 artikla

1. Kaikissa tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa laivoissa, joissa on vähin-

recommendations in this field, including the most recent edition of the *International Medical Guide for Ships* and the *Medical First Aid Guide for Use in Accidents involving Dangerous Goods*.

Article 7

1. The competent authority shall ensure by a prearranged system that medical advice by radio or satellite communication to ships at sea, including specialist advice, is available at any hour of the day or night.

2. Such medical advice, including the onward transmission of medical messages by radio or satellite communication between a ship and those ashore giving the advice, shall be available free of charge to all ships irrespective of the territory in which they are registered.

3. With a view to ensuring that optimum use is made of facilities available for medical advice by radio or satellite communication —

(a) all ships to which this Convention applies which are equipped with radio installations shall carry a complete list of radio stations through which medical advice can be obtained;

(b) all ships to which this Convention applies which are equipped with a system of satellite communication shall carry a complete list of coast earth stations through which medical advice can be obtained;

(c) the lists shall be kept up to date and in the custody of the person on board responsible for communication duties.

4. Seafarers on board requesting medical advice by radio or satellite communication shall be instructed in the use of the ship's medical guide and the medical section of the most recent edition of the *International Code of Signals* published by the International Maritime Organization so as to enable them to understand the type of information needed by the advising doctor as well as the advice received.

5. The competent authority shall ensure that doctors providing medical advice in accordance with this Article receive appropriate training and are aware of shipboard conditions.

Article 8

1. All ships to which this Convention applies carrying 100 or more seafarers and ordinarily

tään 100 merenkulkijaa, ja jotka normaalisti suorittavat yli kolme päivää kestäviä toisiin maihin suuntautuvia matkoja, tulee olla laivaväen joukossa lääkäri, joka huolehtii sairaanhoidon antamisesta laivalla.

2. Kansallisissa laeissa tai määräyksissä tulee määritellä, mitä laivoja tulee vaatia pitämään mukanaan lääkäriä laivaväen jäsenenä, ottaen huomioon mm. sellaiset tekijät kuten matkan kesto, luonne ja olosuhteet sekä laivala olevien merenkulkijoiden lukumäärä.

9 artikla

1. Kaikissa niissä tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa laivoissa, joilla ei ole laivaväen joukossa lääkäriä, tulee miehistön jäsenenä olla yksi tai useampia sellaisia henkilöitä, jotka nimenomaan huolehtivat sairaanhoidosta ja lääkkeistä osana säännönmukaisia tehtäviään.

2. Sellaisten henkilöiden, jotka huolehtivat sairaanhoidon antamisesta laivalla, mutta jotka eivät ole lääkäreitä, tulee suorittaa tyydyttävästi asianomaisen viranomaisen hyväksymä kurssi, jolla annetaan sekä teoreettista että käytännön koulutusta lääkintätaidoissa. Tällaisen kurssin tulee sisältää:

(a) sellaisten bruttovetoisuudeltaan alle 1 600 tonnin laivojen osalta, joiden on normaalityypisessä mahdollista saada pätevää sairaanhoitoa kahdeksan tunnin sisällä, alkeiskoulutus, joka antaa koulutetuille henkilöille valmiuden ryhtyä välittömästi tehokkain toimiin laivoilla tavallisesti sattuvissa tapaturma- ja sairaustapauksissa sekä käyttää hyväkseen radion ja satelliitin välityksellä saatavia lääkintäpalveluja;

(b) kaikkien muiden laivojen osalta, perusteellisempi lääkintäkoulutus, johon kuuluu mahdollisuuksien mukaan käytännön harjoittelu sairaalan ensiapuklinikalla/tapaturmaosastolla ja koulutus sellaisissa hengenpelastusmenetelmissä, kuten esim. laskimonsisäinen hoito, jotka antavat asianomaisille henkilöille valmiuden osallistua tehokkaasti merellä oleville laivoille tarjolla oleviin koordinoituihin lääkintäpalvelujärjestelmiin ja järjestämään sairaille ja loukkaantuneille tasoltaan tyydyttävän sairaanhoidon sinä aikana, jonka he todennäköisesti joutuvat oleskelemaan laivalla. Milloin mahdollista, tämä koulutus tulee antaa sellai-

engaged on international voyages of more than three days' duration shall carry a medical doctor as a member of the crew responsible for providing medical care.

2. National laws or regulations shall determine which other ships shall be required to carry a medical doctor as a member of the crew, taking into account, inter alia, such factors as the duration, nature and conditions of the voyage and the number of seafarers on board.

Article 9

1. All ships to which this Convention applies and which do not carry a doctor shall carry as members of the crew one or more specified persons in charge of medical care and the administering of medicines as part of their regular duties.

2. Persons in charge of medical care on board who are not doctors shall have satisfactorily completed a course approved by the competent authority of theoretical and applied training in medical skills. This course shall comprise —

(a) for ships of less than 1,600 gross tonnage which ordinarily are capable of reaching qualified medical care and medical facilities within eight hours, elementary training which will enable such persons to take immediate, effective action in case of accidents or illnesses likely to occur on board ship and to make use of medical advice by radio or satellite communication;

(b) for all other ships, more advanced medical training, including practical training in the emergency/casualty department of a hospital where practicable and training in life-saving techniques such as intravenous therapy, which will enable the persons concerned to participate effectively in co-ordinated schemes for medical assistance to ships at sea, and to provide the sick or injured with a satisfactory standard of medical care during the period they are likely to remain on board. Wherever possible, this training shall be provided under the supervision of a physician with a thorough knowledge and understanding of the medical problems

sen lääkärin valvonnassa, joka tietää ja tuntee tarkoin merenkulkijoiden ammattiin liittyvät lääkintäongelmat ja olosuhteet, mukaan lukien radion ja satelliitin välityksellä annettavat lääkintäpalvelut.

3. Tässä artiklassa tarkoitettujen kurssien tulee perustua Kansainvälisen merenkulkujärjestön julkaisujen *International Medical Guide for Ships*, *Medical First Aid Guide for Use in Accidents involving Dangerous Goods*, *Document for Guidance — An International Maritime Training Guide* (Kansainvälinen merenkulkualan koulutusopas) sekä *International Code of Signals* -julkaisun lääketieteellisen osan ja myös vastaavien kansallisten oppaiden sisältöön.

4. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden ja muiden asianomaisten viranomaisten velvoittamien merenkulkijoiden tulee suunnilleen viiden vuoden välein suorittaa kertauskurssi, jonka avulla he voivat pitää yllä ja kartuttaa tietojaan ja taitojaan sekä pysyä ajan tasalla uuden kehityksen suhteen.

5. Kaikkien merenkulkijoiden tulee saada merenkulkijoiden ammattikoulutuksen yhteydessä opetusta, jonka avulla he osaavat ryhtyä välittömiin toimiin onnettomuuden tai muun sairaustapauksen sattua laivalla.

6. Laivan sairaanhoidosta huolehtivan henkilön tai henkilöiden lisäksi tietyn miehistön jäsenen tai jäsenten tulee saada koulutusta sairaanhoidon perustiedoissa, jotta hän/he pystyisi(vät) ryhtymään välittömästi tehokkaiisiin toimenpiteisiin laivalla tavallisesti sattuvissa tapaturma- ja sairaustapauksissa.

10 artikla

Kaikkien tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien laivojen tulee mahdollisuuksien mukaan antaa kaikkea mahdollista lääkintäapua muille sellaisille aluksille, jotka saattavat sitä pyytää.

11 artikla

1. Kaikkiin bruttovetoisuudeltaan vähintään 500 tonnin laivoihin, joilla on vähintään 15 merenkulkijaa, ja jotka ovat yli kolme päivää kestäväällä matkalla, tulee varata erilliset sairaanhoitotilat. Asianomainen viranomais voi lieventää tätä vaatimusta rannikkoliikenteessä olevien laivojen osalta.

and circumstances relating to the seafaring profession, including expert knowledge of radio or satellite communication medical services.

3. The courses referred to in this Article shall be based on the contents of the most recent edition of the *International Medical Guide for Ships*, the *Medical First Aid Guide for Use in Accidents involving Dangerous Goods*, the *Document for Guidance — An International Maritime Training Guide* published by the International Maritime Organization, and the medical section of the *International Code of Signals* as well as similar national guides.

4. Persons referred to in paragraph 2 of this Article and such other seafarers as may be required by the competent authority shall undergo refresher courses to enable them to maintain and increase their knowledge and skills and to keep abreast of new developments, at approximately five-year intervals.

5. All seafarers, during their maritime vocational training, shall receive instruction on the immediate action that should be taken on encountering an accident or other medical emergency on board.

6. In addition to the person or persons in charge of medical care on board, a specified crew member or crew members shall receive elementary training in medical care to enable him or them to take immediate effective action in case of accidents or illnesses likely to occur on board ship.

Article 10

All ships to which this Convention applies shall provide all possible medical assistance, where practicable, to other vessels which may request it.

Article 11

1. In any ship of 500 or more gross tonnage, carrying 15 or more seafarers and engaged in a voyage of more than three days' duration, separate hospital accommodation shall be provided. The competent authority may relax this requirement in respect of ships engaged in coastal trade.

2. Tätä artiklaa tulee soveltaa kaikissa bruttovetoisuudeltaan 200—500 tonnin laivoissa ja hinaajissa silloin, kun se on kohtuullista ja mahdollista.

3. Tämä artikla ei koske laivoja, joiden pääasiallisena käyttövoimana ovat purjeet.

4. Sairaanhoidotilojen tulee sijaita sopivassa paikassa niin, että sinne päästään helposti ja niin, että siellä olijat voivat asua siellä mukavasti ja saada osakseen asianmukaisen huomion kaikilla säillä.

5. Sairaanhoidotilat tulee suunnitella niin, että siellä on helppo ottaa vastaan sairastuneita ja antaa lääkinnällistä ensiapua.

6. Sisäänkäynti, vuoteet, valaistus, tuuletus, lämmitys ja vedensaanti tulee suunnitella niin, että varmistetaan asukkaiden mukavuus ja helpotetaan hoidon antamista.

7. Asianomaisen viranomaisen tulee määrätä vaadittava sairaansijojen lukumäärä.

8. WC-tilat tulee asettaa ainoastaan sairaanhoidotiloissa asuvien käyttöön, joko osana niitä tai niiden välittömässä läheisyydessä.

9. Sairaanhoidotiloja ei saa käyttää muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin.

12 artikla

1. Asianomaisen viranomaisen tulee hyväksyä merenkulkijoiden sairaskertomusta varten erityinen lomakemalli laivalääkäreiden, laivojen päälliköiden ja lääkintähuollosta huolehtivien henkilöiden sekä maissa olevien sairaaloiden ja lääkäreiden käyttöön.

2. Lomake tulee suunnitella erityisesti helpottamaan yksittäisten merenkulkijoiden sairaanhoitoa koskevien ja muiden siihen liittyvien tietojen välitystä laivan ja rannikon välillä sairastumis- ja loukkaantumistapauksissa.

3. Sairaskertomukseen sisältyvät tiedot tulee säilyttää luottamuksellisina, eikä niitä saa käyttää muihin tarkoituksiin kuin helpottamaan merenkulkijoiden hoitoa.

13 artikla

1. Niiden jäsenvaltioiden, joiden osalta tämä yleissopimus on voimassa, tulee työskennellä toistensa kanssa edistettäessä merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoitoa laivalla.

2. Tällainen yhteistyö voisi käsittää seuraavat asiat:

(a) etsintä- ja pelastusyritysten kehittäminen ja yhteensovittaminen ja nopean lääkintäavun

2. In any ship of between 200 and 500 gross tonnage and in tugs this Article shall be applied where reasonable and practicable.

3. This Article does not apply to ships primarily propelled by sail.

4. The hospital accommodation shall be suitably situated, so that it is easy of access and so that the occupants may be comfortably housed and may receive proper attention in all weathers.

5. The hospital accommodation shall be so designed as to facilitate consultation and the giving of medical first aid.

6. The arrangement of the entrance, berths, lighting, ventilation, heating and water supply shall be designed to ensure the comfort and facilitate the treatment of the occupants.

7. The number of hospital berths required shall be prescribed by the competent authority.

8. Water closet accommodation shall be provided for the exclusive use of the occupants of the hospital accommodation, either as part of the accommodation or in close proximity thereto.

9. Hospital accommodation shall not be used for other than medical purposes.

Article 12

1. A standard medical report form for seafarers shall be adopted by the competent authority as a model for use by ships' doctors, masters or persons in charge of medical care on board and hospitals or doctors ashore.

2. The form shall be specially designed to facilitate the exchange of medical and related information concerning individual seafarers between ship and shore in cases of illness or injury.

3. The information contained in the medical report form shall be kept confidential and shall be used for no other purpose than to facilitate the treatment of seafarers.

Article 13

1. Members for which this Convention is in force shall co-operate with one another in promoting protection of the health of seafarers and medical care for them on board ship.

2. Such co-operation might cover the following matters:

(a) developing and co-ordinating search and rescue efforts and arranging prompt medical

ja evakuoinnin järjestäminen merellä vakavasti sairastuneille tai loukkaantuneille sellaisilla keinoilla kuten laivan sijaintia koskeva ajoittainen ilmoitusvelvollisuus, pelastuskeskukset ja hätätapauksissa tarvittavat helikopteripalvelut vuoden 1979 kansainvälisen merietsintää ja -pelastusta koskevan sopimuksen määräysten ja Kansainvälisen merenkulkujärjestön laatimien Merchant Ship Research and Rescue Manual (Kauppalaivojen etsintä- ja pelastuskäsikirja) ja IMO Search and Rescue Manual (Kansainvälisen merenkulkujärjestön etsintä- ja pelastuskäsikirja) -julkaisujen mukaisesti;

(b) lääkäriä mukanaan kuljettavien kalastusalusten hyväksikäyttäminen ja sellaisten laivojen asettaminen merelle, joilla on mahdollisuudet sairaanhoitoon ja pelastustoimiin;

(c) kansainvälisen listan laatiminen ja ylläpitäminen sellaisista lääkäreistä ja sairaaloista/terveysasemista ympäri maailmaa, jotka voivat antaa merenkulkijoille sairaanhoitoa hätätapauksissa;

(d) merenkulkijoiden jättäminen satamakaukunkiin väliaikaiseen hoitoon;

(e) ulkomaille sairaanhoitoon jätettyjen merenkulkijoiden kotiin palauttaminen niin pian kuin mahdollista tapauksesta vastuussa olevan lääkärin neuvojen mukaisesti ottaen huomioon merenkulkijan omat toiveet ja tarpeet;

(f) henkilökohtaisen avustajan järjestäminen merenkulkijan kotimatkan ajaksi tapauksesta vastuussa olevan lääkärin neuvojen mukaisesti ottaen huomioon merenkulkijan omat toiveet ja tarpeet;

(g) terveyskeskusten perustaminen merenkulkijoille

(i) suorittamaan merenkulkijoiden terveydentilaa, sairaanhoitoa ja ennalta ehkäisevää terveydenhuoltoa koskevaa tutkimusta;

(ii) antamaan terveyden- ja sairaanhoidon henkilökunnalle merilääketieteen koulutusta;

(h) merenkulkijoiden työtaturmia, ammattitauteja ja kuolemantapauksia koskevien tilastojen kokoaminen ja arviointi ja niiden sulauttaminen muihin olemassa oleviin kansallisiin työtaturmia, ammattitauteja ja kuolemantapauksia koskeviin tilastoihin, jotka koskevat muita työntekijäryhmiä;

(i) kansainvälisen teknisen informaation, koulutusaineiston ja henkilökunnan vaihdon sekä kansainvälisten koulustilaisuuksien ja seminaarien järjestäminen sekä työryhmien perustaminen;

help and evacuation at sea for the seriously ill or injured on board a ship through such means as periodic ship position reporting systems, rescue co-ordination centres and emergency helicopter services, in conformity with the provisions of the International Convention of Maritime Search and Rescue, 1979, and the *Merchant Ship Search and Rescue Manual* and *IMO Search and Rescue Manual* developed by the International Maritime Organization;

(b) making optimum use of fishing vessels carrying a doctor and stationing ships at sea which can provide hospital and rescue facilities;

(c) compiling and maintaining an international list of doctors and medical care facilities available world-wide to provide emergency medical care to seafarers;

(d) landing seafarers in port for emergency treatment;

(e) repatriating seafarers hospitalised abroad as soon as practicable, in accordance with the medical advice of the doctors responsible for the case, which takes into account the seafarer's wishes and needs;

(f) arranging personal assistance for seafarers during repatriation, in accordance with the medical advice of the doctors responsible for the case, which takes into account the seafarer's wishes and needs;

(g) endeavouring to set up health centres for seafarers to —

(i) conduct research on the health status, medical treatment and preventive health care of seafarers;

(ii) train medical and health service staff in maritime medicine;

(h) collecting and evaluating statistics concerning occupational accidents, diseases and fatalities to seafarers and integrating and harmonising them with any existing national system of statistics on occupational accidents, diseases and fatalities covering other categories of workers;

(i) organising international exchanges of technical information, training material and personnel, as well as international training courses, seminars and working groups;

(j) erityisen parantavan ja ennalta ehkäisevän terveyden- ja sairaanhoidon järjestäminen kaikille merenkulkijoille satamissa tai asettamalla heidän käyttöönsä yleiset terveyden- ja sairaanhoidon palvelut sekä kuntoutuspalvelut;

(k) kuolleiden merenkulkijoiden ruumiiden tai tuhkan kotiinkuljetuksen järjestäminen omaisten toivomusten mukaan niin pian kuin se on mahdollista.

3. Terveyden- ja sairaanhoidon alalla tapahtuvan kansainvälisen yhteistyön tulee perustua jäsenvaltioiden välisiin kahdenkeskisiin tai monenkeskisiin sopimuksiin tai neuvotteluihin.

14 artikla

Tämän yleissopimuksen virallisista ratifioinneista on rekisteröintiä varten lähetettävä ilmoitus Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle.

15 artikla

1. Tämä yleissopimus sitoo vain niitä Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioita, joiden ratifioinnit pääjohtaja on rekisteröinyt.

2. Yleissopimus tulee voimaan 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun pääjohtaja on rekisteröinyt kahden jäsenvaltion ratifioinnit.

3. Sen jälkeen tämä yleissopimus tulee voimaan kunkin jäsenvaltion osalta 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona sen ratifiointi on rekisteröity.

16 artikla

1. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio voi kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, jona sopimus ensiksi tuli voimaan, sanoa sen irti ilmoituksella, joka lähetetään Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröitäväksi. Irtisanominen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua sen rekisteröimisestä.

2. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio, joka ei vuoden kuluessa edellisessä kohdassa mainitun kymmenen vuoden määräajan päättymisestä käytä tässä artiklassa määrättyä irtisanomisoikeutta, on sidottu sopimukseen uudeksi kymmenvuotiskaudeksi ja voi sen jälkeen sanoa irti sopimuksen kunkin kymmenvuotiskauden päätyttyä tässä artiklassa määrättyin ehdoin.

(j) providing all seafarers with special curative and preventive health and medical services in port, or making available to them general health, medical and rehabilitation services;

(k) arranging for the repatriation of the bodies or ashes, in accordance with the wishes of the next of kin, of deceased seafarers as soon as practicable.

3. International co-operation in the field of health protection and medical care for seafarers shall be based on bilateral or multilateral agreements or consultations among Members.

Article 14

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 15

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 16

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

17 artikla

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Kansainvälisen työjärjestön kaikille jäsenvaltioille tieto kaikista järjestön jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ratifioinneista ja irtisanomisista.

2. Ilmoittaessaan järjestön jäsenvaltioille toisen hänelle ilmoitetun ratifioinnin rekisteröimisestä pääjohtajan tulee kiinnittää järjestön jäsenvaltioiden huomio yleissopimuksen voimaantulopäivään.

18 artikla

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava kaikista edellisten artiklojen mukaisesti rekisteröimistään ratifioinneista ja irtisanomisista Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille täydelliset tiedot Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaista rekisteröintiä varten.

19 artikla

Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston on, milloin se katsoo tarpeelliseksi, annettava yleiskokoukselle tämän yleissopimuksen soveltamista koskeva selostus sekä tutkittava, onko aihetta ottaa konferenssin työjärjestykseen kysymys sopimuksen täydellisestä tai osittaisesta muuttamisesta.

20 artikla

1. Mikäli konferenssi hyväksyy uuden yleissopimuksen, joka kokonaan tai osittain muuttaa tämän yleissopimuksen, eikä uusi yleissopimus määrää toisin, niin

(a) kun jäsenvaltio ratifioi uuden muutetun yleissopimuksen, aiheutuu tästä välittömästi *ipso jure* tämän yleissopimuksen raukeaminen 16 artiklan määräyksistä riippumatta uuden muutetun yleissopimuksen tullessa voimaan;

(b) uuden muutetun yleissopimuksen tultua voimaan eivät jäsenvaltiot enää voi ratifioida tätä yleissopimusta.

2. Tämä yleissopimus jää kuitenkin voimaan nykyisen muotoisena ja sisältöisenä niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat sen ratifioineet mutta eivät ole ratifioineet muutettua yleissopimusta.

Article 17

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 18

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 19

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 20

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides —

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 16 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

21 artikla

Tämän yleissopimuksen englannin- ja rans-
kankieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

Article 21

The English and French versions of the text
of this Convention are equally authoritative.

